

Súd: Okresný súd Prievidza
Spisová značka: 14P/35/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3819203742
Dátum vydania rozhodnutia: 10. 03. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Štefan Fedor
ECLI: ECLI:SK:OSPD:2020:3819203742.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Prievidza sudcom Mgr. Štefanom Fedorom v právnej veci starostlivosti o maloletú: B. S., nar. X.X.XXXX, zastúpená Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Prievidza, dieťa rodičov: matky: B. S., nar. XX.X.XXXX, bytom P. XXX a otca: I. S., nar. XX.XX.XXXX, bytom D. X/XX, V., právne zastúpený JUDr. Vladimírom Štrbikom, advokátom so sídlom v Prievidzi, Námestie slobody 22, za účasti starej matky maloletej: G. F., nar. XX.X.XXXX, bytom P. XXX, o návrhu starej matky na úpravu styku s maloletou, takto

rozhodol:

- I. Návrh z a m i e t a.
- II. Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

1. Návrhom podaným na tunajšom súde dňa 2.9.2019 sa stará matka maloletej B. S., narodenej X.X.XXXX domáhala, aby súd upravil jej styk s maloletou. V návrhu uviedla, že maloletá je toho času zverená otcovi, na základe neodkladného opatrenia Okresného súdu Prievidza, sp.zn. 10P/56/2018 a stále prebieha súdne konanie o úprave zverenia maloletej do starostlivosti. Vzťahy navrhovateľky s maloletou sú posledný mesiac pretrhnuté jej otcom, ktorý navrhovateľke bráni v styku s vnučkou. Viackrát oslovila otca aj Úrad práce sociálnych vecí a rodiny v Prievidzi. Otec maloletej jej vraj umožní styk s maloletou len za jeho prítomnosti. Navrhovateľka je blízkou osou maloletej. Bola pri pôrode maloletej a 18 mesiacov jej života s ňou bola v každodennom kontakte. Podieľala sa na jej ošatení, strave a hygienických potrebách. Nechce stratiť citovú väzbu s maloletou, pretože sú na seba naviazané a maloletú má veľmi rada. Navrhovateľka býva v rodinnom dome u priateľa, s ktorým tvorí pár už šesť rokov, tvoria spoločnú domácnosť a on bol tiež v kontakte s maloletou od jej narodenia. Maloletá má u nich vytvorené vhodné podmienky, má vlastnú izbu, hračky, obuv a ošatenie. Navrhovateľka je invalidná dôchodkyňa a má záujem a čas venovať sa maloletej. Chce s ňou byť aj naďalej v kontakte, podieľať sa na jej zdravom vývoji a formovať jej osobnosť. Navrhovateľka chce zabrániť pretrhnutiu puta. Styk s maloletou navrhla upraviť tak, že bude oprávnená stretávať sa s maloletou každý nepárny týždeň od pondelka do piatka v čase od 8,00 hod. do 16,00 hod. a každý párný víkend v mesiaci v čase od soboty od 9,00 hod. do nedele do 18,30 hod. Ďalej posledný augustový týždeň od pondelka od 8,00 hod. do nedele 19,00 hod. a každý rok v čase od 26.decembra od 9,00 hod. do 28. decembra do 19,00 hod.

2. Otec maloletej v písomnom vyjadrení k návrhu starej matky navrhol návrh zamietnuť a navrhovateľku zaviazat' na úhradu trov konania. Návrh je podľa otca v celom rozsahu nedôvodný a sú v ňom uvedené účelové a zavádzajúce tvrdenia. Matka maloletej B. je od detstva uznaná invalidnou z titulu drogovej závislosti a trpí poruchou osobnosti. Otec maloletej uzatvoril s matkou maloletej manželstvo dňa 23.9.2016. Na Okresnom súde Prievidza prebieha súdne konanie o rozvod manželstva, návrh podala matka maloletej. Na tunajšom súde taktiež prebieha konanie o neplatnosť manželstva na základe

návrhu otca, nakoľko v čase uzatvorenia manželstva bola manželka čiastočne pozbavená spôsobilosti na právne úkony a nepožiadala súd o súhlas s uzatvorením manželstva. Túto okolnosť zamlčala pred otcom maloletej ako aj pred matričným úradom. Navrhovateľka vedela o týchto okolnostiach a nikomu nič nepovedala. Matka maloletej dňa 29.9.2018 opustila spoločnú domácnosť a žila s maloletou u navrhovateľky, na adrese B. XXX/X, V., kde navrhovateľka dlhodobo býva. Dňa 18.11.2018 bola matka, v čase keď mala maloletú vo svojej opatere opitá a následne musela byť hospitalizovaná na psychiatrii. Súd nariadil neodkladné opatrenie, ktorým bola maloletá Viktória zverená do starostlivosti otca. Na základe mediačného konania na sa rodičia dohodli, že otec bude umožňovať matke styk po čiastočnom zlepšení jej zdravotného stavu takmer na rozsah striedavej starostlivosti. Keďže matka maloletej býva s navrhovateľkou, navrhovateľka mala bezprostredný styk so svojou dcérou ako aj maloletou Viktóriou. Takýto stav pretrvával až do augusta 2019 kedy si matka po dieťa neprišla z dôvodov údajného čerpania dovolenky. Svoj styk s dieťaťom opakovane odďaľovala a nakoniec si po dieťa neprišla. Následne bola hospitalizovaná na psychiatrii mimo Prievidze. Po ukončení hospitalizácie zostala v zlom zdravotnom stave. Rodičia na základe podnetu otca absolvovali pohovor na ÚPSVaR v Prievidzi a dohodli sa, že styk s maloletou bude mať matka umožnený v prítomnosti otca. Styk sa niekoľkokrát po rôznych odkladoch uskutočnil, následne sa uskutočňoval len sporadicky. R. nemá záujem matke brániť v styku s maloletou. Nerád by sa však dožil situácie, že sa bude opakovať situácia, že sa matka opije a dieťaťu sa niečo stane. Ak dôjde k situácii, že dieťa bude zverené do starostlivosti otca a matka bude mať upravený styk, navrhovateľka bude mať možnosť byť v kontakte s maloletou v rámci tohto styku.

3. Matka maloletej v písomnom vyjadrení k návrhu uviedla, že s návrhom súhlasí, nakoľko otec maloletej bráni v styku s maloletou. Už rok robí matke a navrhovateľke naschvály, dieťa používa ako zbraň na vydieranie a nedovoľuje navrhovateľke stretnúť sa s maloletou. Navrhovateľka je jej najbližšia osoba, ktorej verí. S maloletou bola v kontakte už od jej narodenia a maloletá je na ňu citovo naviazaná. Maloletá má u nej vlastnú izbu, posteľ, hračky, všetko čo potrebuje pre zdravý a plnohodnotný vývin.

4. Súd vo veci nariadil pojednávanie. Matka maloletej sa na pojednávanie nedostavila, svoju neprítomnosť vopred písomne ospravedlnila. Súd pojednával v jej neprítomnosti a vykonal dokazovanie výsluchom navrhovateľky, výsluchom otca maloletej a listinnými dôkazmi.

5. Navrhovateľka na pojednávaní uviedla, že otec maloletej jej bráni styku s vnučkou. Niekoľkokrát ho oslovila, že sa s ňou chce stretnúť, on to však odmietol alebo jej chcel umožniť stretnutie s maloletou iba v jeho prítomnosti. Matka maloletej má diagnózu reakcia na ťažký stres a úzkostné stavy. Celá táto situácia na ňu veľmi zle vplýva. V období, ktoré nasledovalo po rozsudku v ktorom si rodičia upravili styk, bola matka maloletej hospitalizovaná a navrhovateľka nemala možnosť stretnúť sa s maloletou. R. jej ju nedal. Povedal, že až po tom keď rozhodne súd. Jej by stačilo stretávať sa s maloletou jeden alebo dva dni v týždni počas niekoľko hodín. Napr. aj vtedy keď po ňu matka nebude môcť prísť. Chcela by s ňou byť aj jeden deň po Vianociach, teda 26.12. Aj jej rodina sa chce stretnúť s maloletou. Rovnako by chcela mať styk s maloletou jeden týždeň v mesiaci august aby mohli ísť na dovolenku. Navrhla aby sa mohla s maloletou stretávať v párnom týždni v utorok a v sobotu a v nepárnom týždni v stredu a v nedeľu. Počas týždňa by to bolo od 16.00 hod do 19.00 hod a počas víkendov od 9.00 hod do večera. Matka maloletej u nej síce býva, avšak netrávi celý čas u nej. Navštevuje aj svojho otca a chodí s maloletou aj k svojmu priateľovi. K svojej vnučke sa navrhovateľka nevie dostať, keď je jej dcéra chorá alebo hospitalizovaná. Navrhovateľka preto chce, aby bol jej styk s maloletou upravený. R. maloletej jej nestojí za pohľad ani za pozdrav. Je pravda, že jej dcéra mala v mladosti problémy s drogami a alkoholom, avšak aj keď boli spolu s otcom maloletej, aj vtedy spolu pili. On vedel koho si berie a vedel, že je obmedzená v spôsobilosti na právne úkony. Dohodli sa, že po svadbe jej spôsobilosť vrátia. Jej dcéra dostala narodením dcéry nový zmysel života. Jeho rodina však potrebovala iba potomka. Jej dcéra je chorá, nie vždy si po maloletú môže prísť.

6. R. maloletej na pojednávaní uviedol, že matka si po maloletú nechodí pravidelne. Raz tvrdí, že je hospitalizovaná na pľúcnom, inokedy, že je na psychiatrii. Naposledy sa stretla s maloletou poslednú sobotu, mala ju celý určený čas. Deň pred pojednávaním ju mala znova mať, avšak otcovi zatelefonovala, že zvracala, že si po ňu nepríde. S návrhom starej matky nesúhlasí, stará matka mu robí stále prieky. Napr. sa stalo, že na neho v noci zavolala polícia s tým, že dieťa je v nebezpečenstve. To bolo ešte v novembri. Odkedy bol vydaný januárový rozsudok odvtedy mu iba raz poslala SMS správu, že je splnomocnená matkou maloletej aby si maloletú u neho vyzdvihla. On jej povedal, že keď mu prinesie plnú moc od matky, potvrdenú notárom, že vtedy jej maloletú dá. Bol by ochotný odovzdať maloletú starej

matke pokiaľ mu prinesie splnomocnenie alebo doklad o tom, že je matka maloletej hospitalizovaná, vtedy maloletú starej matke odovzdá. Nemyslí si, že je dôvod upravovať takto styk. Vždy, keď si príde matka po maloletú tak ju ku nemu privezie stará matka. Preto nevidí dôvod na rozšírenie styku. Na Vianoce boli dohodnutí, že bude mať maloletú matka u seba. R. jej povedal, že jej ju dá len na tri hodiny. Ona ju chcela mať u seba dlhšie a otcovi povedala, že keď ju nemôže mať dlhšie, že si po ňu radšej nepríde.

7. Kolízna opatrovníčka na pojednávaní skonštatovala, že stará matka má vytvorené podmienky na realizáciu styku s maloletou. Podmienky má vytvorené aj otec, u otca to bolo zisťované ešte v roku 2019 na základe oznámenia adresovaného úradu. V minulosti úrad spísal dohodu medzi rodičmi, rodičia ju aj dodržiavali. V januári 2019 boli rodičia zaradení do poradenského procesu na úrade. Striedavá starostlivosť sa medzi nimi realizovala. Prestala sa realizovať približne v júli 2019. Maloletá nebola v kontakte s matkou dlhší čas, rodičia boli odporúčaní na mediáciu a mediácia prebiehala. Matka potom prestala s referátom spolupracovať. Prekážalo jej, že sa proces uskutočňuje spoločne s otcom. Potom bola mediácia vykonávaná u každého rodiča zvlášť. Vzťahy medzi rodinou otca a matky sú napäté. Rodiny si navzájom vyčítajú veci z minulosti. Dňa 18.2.2020 na úrade otec vyslovil požiadavku, že pokiaľ mu stará matka preukáže plnú moc alebo hospitalizáciu matky maloletej, že jej maloletú odovzdá. Bolo to prezentované aj starej matke, tá sa vyjadrila, že už počká do termínu nariadeného pojednávania. Bolo im ponúknuté spísanie dohody, avšak dohoda sa nerealizovala. Pokiaľ má matka maloletej zdravotné problémy je v záujme maloletej, aby mala zachovaný prístup do rodiny matky, aby si mohla vytvárať vzťahové väzby. Pokiaľ je zdravotný stav matky kolísavý, je v záujme maloletej upraviť styk s navrhovateľkou aspoň v takom rozsahu ako to navrhovateľka žiada.

8. Súd ďalej vykonal dokazovanie nasledovnými listinami: spis Okresného súdu Prievidza sp.zn 10P/56/2018, potvrdenie Sociálnej poisťovne č.l. 4, zápisnica z podania vysvetlenia č.l. 13, správa kolízneho opatrovníka zo dňa 6.3.2020, rozsudok Okresného súdu Prievidza sp.zn. 15Pc/13/2019, Znalecký posudok č. 85/2014, oznámenie Sociálnej poisťovne vrátane lekárskej správy.

9. Podľa § 25 ods. 1 zákona č. 36/2005 Z.z. o rodine v znení neskorších predpisov rodičia sa môžu dohodnúť o úprave styku s maloletým dieťaťom pred vyhlásením rozhodnutia, ktorým sa rozvádza manželstvo; dohoda o styku rodičov s maloletým dieťaťom sa stane súčasťou rozhodnutia o rozvoде.

10. Podľa § 25 ods. 2 Zákona o rodine ak sa rodičia nedohodnú o úprave styku s maloletým dieťaťom podľa odseku 1, súd upraví styk rodičov s maloletým dieťaťom v rozhodnutí o rozvoде; to neplatí, ak rodičia úpravu styku žiadajú neupraviť.

11. Podľa § 25 ods. 4 Zákona o rodine ak jeden z rodičov opakovane bezdôvodne a zámerne neumožňuje druhému rodičovi styk s maloletým dieťaťom upravený podľa odseku 1 alebo 2, súd môže aj bez návrhu zmeniť rozhodnutie o osobnej starostlivosti.

12. Podľa § 25 ods. 5 Zákona o rodine ak je to potrebné v záujme maloleteho dieťaťa a ak to vyžadujú pomery v rodine, súd môže upraviť styk dieťaťa aj s blízkymi osobami. Ustanovenia odsekov 1 až 4 sa použijú primerane.

13. Podľa § 116 Občianskeho zákonníka blízkou osobou je príbuzný v priamom rade, súrodenec a manžel; iné osoby v pomere rodinnom alebo obdobnom sa pokladajú za osoby sebe navzájom blízke, ak by ujmu, ktorú utrpela jedna z nich, druhá dôvodne počítavala ako vlastnú ujmu.

14. Vykonaným dokazovaním bolo preukázané, že maloletá B. S., narodená X.X.XXXX pochádza z manželstva svojich rodičov, ktoré právne stále trvá. Na tunajšom súde sa vedie konanie o rozvod manželstva, ktoré ešte nie je právoplatne skončené. Rozsudkom č.k. 15Pc/13/2019-115 zo dňa 16.12.2019 tunajší súd zamietol návrh otca maloletej na určenie neplatnosti jeho manželstva s matkou maloletej, rozsudok ešte nie je právoplatný, otec podal proti rozsudku odvolanie. Rozsudkom tunajšieho súdu č.k. 10P/56/2018-164 zo dňa 6.1.2020 súd schválil dohodu rodičov maloletej B. S.. Na základe tejto dohody bola maloletá zverená do osobnej starostlivosti otca, matka bola zaviazaná prispievať na výživu maloletej výživným vo výške 30% životného minima na nezaopatrené nepľnoleté dieťa mesačne. Rodičia sa zároveň dohodli na úprave styku matky s maloletou a to tak, že matka je oprávnená stretávať sa s maloletou v nepárnom kalendárnom týždni v roku v pondelok, streda a piatok od 16,00 hod. do

19,00 hod. a v nedeľu od 9,00 hod. do 19,00 hod. a v párnom kalendárnom týždni v roku utorok a štvrtok od 16,00 hod. do 19,00 hod. a v sobotu od 9,00 hod. do 19,00 hod.. Matka maloletej v súčasnosti býva s navrhovateľkou v jednej domácnosti. Matka maloletej sa s maloletou stretáva a po maloleťu si k otcovi chodí. Jej styk s maloletou však nie je pravidelný, keďže má zdravotné ťažkosti a po maloleťu si niekedy nepríde.

15. V zmysle ustanovenia § 25 ods. 5 Zákona o rodine možno styk maloletého dieťaťa s blízkou osobou (t.j. aj so starou matkou) upraviť vtedy, ak sú súčasne splnené dve podmienky. Prvou je, že je to potrebné v záujme maloletého dieťaťa, druhou podmienkou je, že to vyžadujú pomery v rodine. Čo sa týka prvej podmienky, niet pochyb o tom, že v záujme maloletej Viktórie aby udržiavala vzťahy a citové väzby s členmi svojej rodiny, obzvlášť so svojou starou matkou. Preto je dôvodné, aby maloletá mala možnosť stretávať sa s navrhovateľkou. Druhou podmienkou, kedy je v zmysle zákona potrebné upraviť styk maloletého dieťaťa s blízkou osobou je taká situácia, že by pomery v rodine neumožňovali stretávanie sa s blízkou osobou s maloleťom dieťaťom. Zákon má na mysli najmä situácie, kedy vzťahy medzi rodičmi maloletého dieťaťa a ostatnými blízkymi osobami sú také, že rodičia neumožnia blízkym osobám stretnúť sa s maloleťom dieťaťom, prípadne blízkou osobe bránia v stretávaní sa s dieťaťom nejaké objektívne príčiny, nezávislé od vôle rodičov. Určený čas na stretávanie sa s blízkou osobou s maloleťom dieťaťom zároveň nemôže zasahovať do času vymedzeného pre niektorého z rodičov pre styk s maloleťom dieťaťom.

16. Z dokazovania vyplynulo, že stará matka má možnosť stretávať sa s maloletou vtedy, keď je maloletá so svojou matkou, ktorá býva v domácnosti navrhovateľky. Stará matka zároveň podľa svojho posledného vyjadrenia na pojednávaní ani nepožaduje upraviť svoj styk s maloletou mimo rámec kedy sa s maloletou stretáva matka. Naopak, styk žiada upraviť v rámci tohto času. R. maloletej je podľa svojho vyjadrenia ochotný dávať maloleťu starej matke v čase, kedy má prebiehať styk matkou, chce byť však informovaný o dôvodoch, pre ktoré si maloleťu nemôže vyzdvihnúť priamo matka. Z vyjadrení navrhovateľky na pojednávaní jednoznačne vyplýva, že problémom, pre ktorý sa jej styk s maloletou niekedy neuskutoční je hlavne neschopnosť komunikácie medzi navrhovateľkou a otcom maloletej.

17. Podľa názoru súdu nebolo možné vyhovieť návrhu, pretože nebola splnená druhá z podmienok upravených v ustanovení § 25 ods. 5 Zákona o rodine. Súd je presvedčený, že pomery v rodine nebránia starej matke v stretávaní sa s maloletou, naopak umožňujú aby sa navrhovateľka s maloletou stretávala v dostatočnom časovom rozsahu. Stará matka má prístup k maloletej a to v čase, keď je prebieha styk maloletej s matkou. Je na matke maloletej, aby navrhovateľke ako svojej matke umožnila styk s maloletou, s ktorou bývajú v jednej domácnosti, pričom navrhovateľka matku maloletej v podstate živí. Matka maloletej má možnosť stretávať sa s maloletou každý druhý deň. R. maloletej zároveň podľa svojho vyjadrenia nemá problém odovzdávať maloleťu aj starej matke, pokiaľ je informovaný o dôvodoch, pre ktoré si maloleťu nemôže vyzdvihnúť priamo matka. Stará matka navyše požaduje upraviť styk s maloletou v čase, keď ho má upravený matka. Z uvedených dôvodov nebolo možné vyhovieť návrhu starej matky a preto súd tento návrh zamietol.

18. Podľa § 52 Civilného mimosporového poriadku (ďalej len CSP) žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, ak tento zákon neustanovuje inak.

19. Podľa § 55 CSP súd môže náhradu trov konania priznať aj vtedy, ak je to s ohľadom na okolnosti prípadu spravodlivé.

20. Súd vzhľadom na citované ustanovenie, keďže neboli splnené podmienky na náhradu trov konania, nepriznal nárok na ich náhradu ani jednému z účastníkov.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia.

Odvolanie sa podáva na Okresnom súde Prievidza v troch vyhotoveniach. O odvolaní rozhodne Krajský súd v Trenčíne.

Podľa § 393 Civilného sporového poriadku (ďalej len CSP) v odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Podľa § 364 CSP rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Podľa § 365 ods. 1 CSP odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Podľa § 365 ods. 3 CSP odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.